

De Bosveldwandeling

Vertrekpunt: parking Cultureel Centrum Coloma, Jozef Depauwstraat 25

Afstand: 8,5 km

Wat beperkte geografische en historische achtergrond

De gemeente Sint-Pieters-Leeuw is een van de grootste gemeenten wat betreft het bevolkingscijfer in Vlaams-Brabant. Gelegen aan oude en belangrijke verbindingswegen en in de schaduw van steden zoals Brussel en Halle, groeide deze landelijke nederzetting uit tot een belangrijke woon- en werkgemeenschap. De gemeente kan terugbuigen op een lange en met documenten gestaafde geschiedenis. De oudste geschreven bronnen gaan terug tot de 9de, 12de en 13de eeuw. Het oudste document is een schenkingsakte van 'dame Angela', een Brabantse edelvrouw, waarin wordt verwezen naar een 'domein of een vrij goed van 7 mijl lang en 1 mijl breed met één moederkerk en 9 dochterkerken', geschonken aan het Sint-Pieterskapitel van Deutz bij Keulen. In 1137 werd Leeuw geschonken aan de abdij van het H. Graf te Kamerijk. Vanaf 1236 behoorde het tot het Land van Gaasbeek. In 1284 verleende Hendrik I, heer van Gaasbeek en graaf van Leuven, een afschrift van 'de keure' of van het lokale strafwetboek aan de lokale bevolking. Daardoor bleef onze gemeente lang de hoofdplaats van een meierij en de zetel van een schepenenbank. In het laatste kwart van de 17de eeuw werd de Heerlijkheid van Gaasbeek in verschillende delen openbaar verkocht. Door huwelijk of door erfenis kwamen zowel het waterkasteel, thans Gemeentelijk Cultureel Centrum, als de heerlijke rechten en allerlei voorzieningen (o.a. molens) in bezit van belangrijke edelen en hovelingen zoals Jan Karel Roose, lid van de Grote Raad van Mechelen en Vital-Alex de Coloma, kamerheer van keizerin Maria-Theresia. In 1977 werd Sint-Pieters-Leeuw de kern van een uitgestrekte fusiegemeente door toevoeging van de deelgemeenten Oudenaken, Sint-Laureins-Berchem, Vlezenbeek en Ruisbroek.

De wandeling zelf

We vertrekken in het dorpscentrum, meer bepaald op de parking van het Cultureel Centrum Coloma. We draaien naar rechts, volgen de **Jozef Depauwstraat** en lopen voorbij de Sint-Pieterskerk. We wandelen verder, volgen nu de **Rink** en zien rechts de Gemeentelijke Hoofdbibliotheek, ondergebracht in het voormalig gemeentehuis, gebouwd in de 19de eeuw. Voor de bibliotheek ziet U een monument opgericht ter ere van de gesneuvelde, lokale helden uit de beide wereldoorlogen. Achter de bibliotheek bevindt zich de vroegere, verbouwde jongensschool en de huidige Leeuwse Kunstacademie. We steken aan de bibliotheek de Pastorijsstraat over, volgen een dalende **grindweg** naast het huis nr. 1 en komen na 200 meter aan een T-splitsing. We slaan linksaf, volgen het pad en hebben nu een mooi zicht op de Zuunbeekvallei en een grote vijver. Afgeschermd door bomen is verderop, in de bedding van de Zuunbeek, een waterspaarbekken zichtbaar. Het waterbekken is het tweede en het grootste wachtbekken in onze gemeente, aangelegd na de creatie van een eerste wachtkom in de Slesbroekstraat en het rechte trekken en de verlegging van de Zuunbeek. Dit bekken heeft een lengte van 400m, een breedte van 85 tot 135m, een oppervlakte van 4 ha en een inhoud van 80 miljoen liter water. De oevers zijn 3,30 m hoog. Deze belangrijke ingreep, gerealiseerd na 1975, was noodzakelijk om de lager gelegen woonwijken bij hevige regenval te beschermen tegen overstromingsgevaar en andere waterrellende.

We komen in de **Alfons Fleurusstraat**, slaan rechtsaf en volgen de erg kronkelende straat. Na ongeveer 2 km. kunnen we opnieuw voluit genieten van het natuurschoon. Rechts strekt zich het natuurgebied Volsembroek uit, bestaande uit weiden en hooilanden, omzoomd door enkele schaarse knotwilgen, populierenbosjes en vlierstruiken. Hier loopt ook de Zuunbeek verder. Populieren zijn de typische bomen van het vochtige Pajottenland. Links is de valleiheuvel grotendeels tot akkerland omgevormd. Ook enkele fruitbomen zijn hier nog aanwezig. Het Pajottenland is al van in Bruegels tijd bekend als de groente- en fruitleverancier van Brussel en onze inwoners hebben niet voor niets de spotnaam van 'kersenboeren' en 'aardbeikwekers' gekregen! In de verte zien we reeds de 300 m hoge VRT

- mast opduiken. Bij de driesprong met de Oudenakenstraat slaan we linksaf en vervolgens na 200m aan een hoeve, rechtsaf. We volgen een **grindpad**. We wandelen verder langs een moestuin, boomgaarden en akkers en zien voor ons op de zuidelijke valleihelling het **Bosveld**, waarnaar de naam van ons wandelpad verwijst.

We volgen de **Oudenakenstraat** verder tot de Gaasbeekstraat, draaien naar links en volgen nu nog deels een **oude kasseiweg**. De weg verbond de belangrijke Sint-Gertrudisabdij van Nijvel met haar Dietse of Nederlandstalige bezittingen ten noorden van Halle. Tussen de verkaveling Windmolen en de Zuunbeek wordt deze weg aan de zijde van Sint-Pieters-Leeuw **Brabantsebaan** en aan de zijde van Halle Gaasbeeksesteenweg genoemd. De kasseibaan was langs de grens tussen het hertogdom Brabant en het graafschap Henegouwen en nog steeds de gemeentegrens tussen Sint-Pieters-Leeuw en Halle. We wandelen over de zuiderhelling en zien aan beide zijden van de Zuunbeekvallei allerlei akkers. Het bos, dat in het zuidwesten de horizon afsluit, maakt deel uit van het domein van het classicistische Budingen en bevindt zich in de Halse wijk Breedhout. We volgen nu de weg tot aan een der toegangsdraven van het kasteel en de vroegere boswachterswoning. Tegenover deze woning slaan we opnieuw een **grindweg** in. We wandelen voorbij populieren, zien links de watertoren en naderen de reeds eerder vermelde VRT - mast. De betonmast is de hoogste constructie in ons land, gebouwd in 1994 in het gehucht Rukkelingen (zie folder Vosholenwandeling).

We zijn nu in de vallei van de Ketelbeek, slaan linksaf, lopen 150 m verder en gaan opnieuw naar rechts, de **Bosveldbaan** in. We lopen voorbij weiden en draaien aan het Hof ter Heide(n)? links de **Victor Maloustraat** in. Hof ter Heide is nog een merkwaardig voorbeeld van een Brabantse vierkantshoeve, daterend uit de 2de helft van de 18de eeuw en versierd met het chronogram 1896. We zijn via de Victor Maloustraat nu op het plateau en in het scheidingsgebied tussen de Zuunbeek- en de Zennevallei aanbeland en zien zowel de torenspits van de Leeuwse parochiekerk als het torentje van het klooster van de zusters van Sint-Antonius. We komen aan het **kruispunt met de Oudenakenstraat**, slaan linksaf en wandelen verder tot een driesprong, waar in de schaduw van 2 lindebomen een kapel voor Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes werd opgericht. De kapel is een bakstenen constructie uit de 19de eeuw. We slaan rechtsaf, de **Jozef Dobbeleerstraat** in. Ook hier zijn boomgaarden het belangrijkste element van het landschap. Aan de electriciteitspaal bij het huisnummer 4A gaan we naar links. We volgen het klimmende **grindpad** om daarna, via de Topstraat, de Rink en de **Sint-Pieterskerk** te bereiken. Deze grotendeels hooggotische constructie, met resten uit de Romaanse periode, stoere westertoren, traptorentje en classicistisch portaal werd gebouwd door beroemde architecten zoals Van Bodeghem, De Visschere en Keldermans. In de 18de en de 19de eeuw werd de kerk binnenin verder verfraaid. Het gebedshuis is nog steeds een aanrader omwille van de vele gebruikte bouwmaterialen en steenhouwersmerken en de belangrijke moederkerk geweest, vermeld in de schenkingsakte van dame 'Angela'. Later groeide deze parochiekerk uit tot een belangrijke bedevaart - en rustplaats van de heren van Leeuw. Zowel in de crypte onder het koor als achter het hoogaltaar en in de kerkvloer verwijzen vele grafstenen naar de vroegere, adellijke bewoners van het kasteel Coloma. Kerk en kerkhof werden beschermd. Ga eens binnen een kijkje nemen; echter niet tussen 14.00 en 15.00 uur. We verlaten de kerk via het portaal, draaien rechtsaf, volgen de kerkhofmuur en de Rink en steken hem opnieuw ter hoogte van de Hoofdbibliotheek de Rink over. We gaan naar rechts en volgen de **Jozef De Pauwstraat** om de parking van het Cultureel Centrum Coloma en ons vertrekpunt opnieuw te bereiken. We raden u ook aan om twee uur extra tijd te nemen, het **Colomapark** door te wandelen en via het Cultureel Centrum Coloma, taverne De Koetsier en het wagenhuis de rozentuin te bezoeken. Park en rozentuin worden beheerd door de dienst Animal van de afdeling Bos en Groen van de Vlaamse Gemeenschap. De prachtige boomgaard met oude fruitboomvariëteiten werd aangelegd i.s.m. Leeuwse verenigingen. Vanaf 1995 werden in diverse fasen, verschillende rozenperken met méér dan 3.200 variëteiten aangelegd. Bij de ingang van de rozentuin bevindt zich het gemeentelijk toerismebureau Coloma.

V.U.: gemeente Sint-Pieters-Leeuw, dienst Toerisme i.s.m. de werkgroep 'Wandelpaden'